

*Dr ZLATKO ČEPO**(9. travnja 1934 — 2. travnja 1988. godine)*

U Zagrebu je, 2. travnja 1988. godine, izmučen dugogodišnjom bolešću, iznenađeno umro dr Zlatko Čepo, viši znanstveni suradnik Instituta od 1963. i od 1969. do kraja 1986. godine njegov direktor.

Zlatko Čepo rođen je 9. travnja 1934. godine u Beloj Crkvi (SAP Vojvodina). Školovao se u Andrijevcima (osnovna škola), u Sl. Brodu (gimnazija) i u Zagrebu (Filozofski fakultet). Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu studirao je i diplomirao (1953—1960) filozofiju i jugoslavenske književnosti. Godine 1956. primljen je u članstvo SK u studentskoj organizaciji na fakultetu. U to vrijeme okušava se u literarnom radu surađujući u »Studentskom listu« i studentskim časopisima — »Dodiri« i »Prisutnost«, od 1957. do 1961. godine radi kao novinar kulturne rubrike u »Narodnom listu«, a zatim u »Večernjem listu«. Tada surađuje sa člancima o kulturnim temama i u listovima »Globus«, »Telegram«, »Književna tribina«, »Vjesnik« i »Studentski list«. U toku 1961. na 1962. godinu bio je u JNA. Od 1962. do dolaska u Institut, 1. studenog 1963. godine, radio je u Narodnom sveučilištu Trešnjevka kao rukovodilac Centra za ideološko-političko obrazovanje i predavač na političkoj školi. Njegova suradnja u stručnim znanstvenim časopisima (»Naše teme«) počinje 1963. godine.

U Institutu je isprva radio u Odjelu za socijalizam u suvremenom svijetu na istraživanju razvitka SSSR-a. Od jeseni 1967. do jeseni 1969. godine obavljao je dužnost tajnika Instituta, a tada je izabran za vršioca dužnosti direktora Instituta. Tu dužnost obavljao je do 1973. godine kada je izabran za direktora Instituta, što je ostao do kraja 1986. godine. Doktorirao je na Fakultetu političkih nauka u Zagrebu 1981. godine s temom »Ideje samoupravnog socijalizma u Ruskoj komunističkoj partiji (boljševika) 1917—1921. godine«. Od 1982. do smrti bio je odgovorni urednik Časopisa za suvremenu povijest.

Obavljao je i niz funkcija u društveno-političkim organizacijama: od jeseni 1966. do proljeća 1967. godine bio je sekretar OO SK Instituta; od 1968. do 1972. bio je član Općinskog komiteta SKH Zagreb-Centar; od 1970. do 1974. član Komisije CK SKH za vanjske poslove i odnose u međunarodnom radničkom pokretu; od 1978. do 1980. godine član Komisije Predsjedništva CK SKH za historiju; od 1982. godine član Komisije za historiju zagrebačke partijske organizacije; od 1976. do 1978. član Savjeta za naučni rad SR Hrvatske. Osim tih imao je i razne druge funkcije; bio je član Gradske

konferencije SSRNH Zagreb i njezine Komisije za odgoj, obrazovanje, kulturu i nauku; član Savjeta Političke škole CK SKH; član Izdavačkog savjeta »Vjesnika«; predsjednik Izdavačkog savjeta revije »Fokus«; predsjednik Savjeta Zajednice povijesnih instituta, ustanova i istraživačkih organizacija SR Hrvatske; potpredsjednik Savjeta Zajednice institucija za izučavanje novije historije naroda i narodnosti Jugoslavije, itd.

Kao dugogodišnji istraživač povijesti i suvremenog razvitka socijalizma u nas i u svijetu objavio je niz znanstvenih i stručnih knjiga. Među tim radovima ističu se ovi: »Željezara Sisak« (1968, 1974. i 1978), »Socijalizam od teorije do stvarnosti« (1969), »Osnovi marksizma« (1975), »Temelji marksizma« (1976, 1977, 1978. i — na slovenskom jeziku i prijevod na talijanskom 1980. godine), »Sudbina radničkog upravljanja u SSSR-u« (1983). Suradivao je na knjigama »Komunistički pokret i socijalistička revolucija u Hrvatskoj« (1969), »INA — Rafinerija nafte Sisak 1927—1977.« (1977, s M. Kolar-Dimitrijević). Uz te je radove objavio pedesetak rasprava i članaka u časopisima i zbornicima radova u Hrvatskoj i ostalim republikama.

U istraživačkim radovima nastojao je objasniti složenost suvremenog socijalističkog razvoja. Kao istraživač suvremenog doba susretao se s problemima pristupačnosti izvornog materijala te je svoje radove pretežno temeljio na štampi. Radio je u sovjetskim i domaćim arhivima i bibliotekama. Posebno mjesto u njegovu djelu imaju udžbenici za marksističko obrazovanje u kojima je nastojao sintetizirati i pristupačno prikazati osnovne pojmove i ideje marksističkog poimanja društva.

Smrću dra Zlatka Čepe iz historiografije je otišao istraživač koji je najveći dio svoga rada posvetio problemima suvremene povijesti u nas i u svijetu, pokazujući sposobnost teorijske analize, širinu u shvaćanju i interpretiranju društvenih procesa.

Svojim radom na rukovodećim radnim mjestima i organizatorskim sposobnostima znatno je pridonio razvoju Instituta u afirmiranu znanstvenu radnu organizaciju iz područja humanističkih znanosti, posebno u rješavanju razvojnih problema potkraj šezdesetih godina i ubrzanijem napretku u sedamdesetim godinama. Angažiranošću i inicijativnošću u radu društveno-političkih organizacija u Institutu i izvan njega pridonio je povezivanju znanstveno-stručnog i političkog djelovanja Instituta i njegovih suradnika.